

provincie :: Utrecht

Actieprogramma cultuurbereik 2001-2004

02
726

02-726

Boekmanstichting • Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

ACTIEPROGRAMMA CULTUURBEREIK 2001 - 2004

PROVINCIE UTRECHT

ACTUALISERING 2002

DECEMBER 2001

INHOUD

I	Recapitulatie: de kernpunten uit het actieprogramma	5
II	Algemene bevindingen	7
	1. Organisaties en gemeenten	7
	2. Communicatie	8
	3. Kwaliteit	8
	4. Van het landelijke front	8
III	De impulsen 2002-2004	11
	1. Versterking van de programmering	11
	2. Ruim baan voor culturele diversiteit	14
	3. Investeren in de jeugd	15
	4. Beter zichtbaar maken van het cultureel vermogen	16
	5. Culturele planologie op de kaart zetten	18
IV	Cultuur en School	21
V	Beeldende kunst en vormgeving	23
	Financiële overzichten	26

I Recapitulatie: de kernpunten uit het actieprogramma

Het Actieprogramma Cultuurbereik 2001-2004 bevat een pakket impulsen waarmee wij kracht willen bijzetten aan een belangrijke tendens in de cultuursector, namelijk het zoeken naar nieuwe manieren van omgaan met het publiek. Het algemene doel is een breder, diverser publiek te betrekken bij cultuur. Dat betreft zowel het algemene publiek als specifieke publieksgroepen.

Ook de andere provincies en 30 grote(re) gemeenten stellen zo'n programma op. Het initiatief komt van het rijk, dat voor 50% meefinanciert onder de voorwaarde dat de andere overheden hetzelfde bedrag inzetten. Landelijk zijn vijf hoofddoelen of thema's overeengekomen:

- * versterking van de programmering van culturele accommodaties
- * ruim baan voor culturele diversiteit
- * investeren in de jeugd
- * beter zichtbaar maken van het cultureel vermogen
- * culturele planologie op de kaart zetten.

Het actieprogramma biedt de provincie Utrecht de mogelijkheid om passende onderdelen van haar eigen Cultuurnota 1999-2002 uit te voeren of meer vaart te geven. Tegelijkertijd schept het programma ruimte voor vernieuwing van de cultuurpraktijk in het lopende regulier beleid. Sleutelbegrippen voor de concrete invulling van ons actieprogramma zijn samenwerken en grensverleggen: samenwerken en vernieuwing binnen een discipline van cultuur, samenwerking buiten de gebaande paden, met andere disciplines en andere maatschappelijke sectoren, het in praktijk brengen van onorthodoxe ideeën. Projectplannen moeten voldoen aan een zevental eisen (zie bijlage).

Wat de aanpak betreft kiest de provincie Utrecht enerzijds voor de beproefde methode van rechtstreekse stimulering van het culturele veld. In nauwe samenspraak met organisaties worden projecten ontwikkeld.

Anderzijds zet de provincie in op samenwerking met de kleine(re) gemeenten, hetgeen voor ons cultuurbeleid een nieuwe aanpak betekent. Wij gebruiken het actieprogramma om te komen tot een systematiek waarbij gemeenten (ook de grote) en provincie een gezamenlijke culturele agenda bepalen en afspraken maken over uitvoering ervan.

Het provinciaal Utrechts actieprogramma houdt het midden tussen een beleidsprogramma en een projectenboek. Dit vertaalt zich in de financiële meerjarenramingen, waarin zowel enkele zeer concrete projecten als dekkend krediet voor bepaalde beleidstrajecten staan.

Elk jaar actualiseren wij het programma. Voortschrijdend inzicht, voltooid projecten en nieuwe plannen leiden tot een aangepast pakket impulsen.

De lezer vindt hier het geactualiseerde Actieprogramma Cultuurbereik voor de jaren 2002-2004.

II Algemene bevindingen

Het actieprogramma bestaat uit drie delen. Twee daarvan zijn een voortzetting van het beleid dat is vastgelegd in de provinciale Cultuurnota 1999-2001. Het gaat ten eerste om het deel Cultuur en School. Dit staat geheel in het teken van de hoofddoelstelling *Investeren in de jeugd*. Ten tweede is er een afzonderlijk deel Decentrale geldstroom beeldende kunst, waarin zowel de vijf landelijke hoofddoelstellingen als het thema cultureel ondernemerschap doorwerken.

Het algemene deel van het actieprogramma vormt het wezenlijk nieuwe element in het gehele programma, qua thematiek en qua werkwijze. Dit hoofdstuk gaat dan ook vooral over dat nieuwe onderdeel.

1. Organisaties en gemeenten

De uitvoering van het actieprogramma begon in april 2001. Wij kunnen tevreden zijn met de resultaten die in driekwart jaar tijd zijn behaald.

Om te beginnen was daar de inzet van het culturele veld. Zoals te verwachten maakten enkele projecten die al verregaand waren voorbereid, een vliegende start. Op andere fronten begon men aan de eerste verkennende fase. Vraagstellingen zijn aangescherpt, aanvankelijke ideeën verworpen en vervangen door andere. Er moesten projecttrekkers worden gezocht. Na een verantwoorde voorbereiding zijn tot in dit najaar projecten daadwerkelijk van start gegaan; de meeste lopen door tot in begin 2002. In het volgende hoofdstuk passeren ze alle de revue.

De provincie, inclusief de extern adviseur van het actieprogramma, speelt een actieve rol, als meedenker en criticaster, als stimulator, en in een aantal gevallen als initiator. Dat zal ook in 2002 het geval zijn.

Ook kunnen wij successen melden waar het gaat om de samenwerking met de middelgrote en kleine gemeenten. In het voorjaar van 2001 heeft een reeks bilaterale gesprekken over de gemeentelijke culturele ambities plaatsgevonden, gevolgd door intensieve ambtelijke contacten. Als gevolg van onze inspanningen groeit de samenwerking met de kleinere gemeenten. Stonden er begin 2001 drie met name genoemde gemeenten in het actieprogramma, op dit moment is dat aantal ruim het drievoudige. Baarn, De Bilt, Houten, Maarssen, Nieuwegein, Soest, Veenendaal, Woerden, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist zetten zich in voor verbreding van het cultuurbereik op gemeentelijk niveau.

In de contacten met deze gemeenten is ons een aantal zaken opgevallen:

- De meeste culturele thema's in het actieprogramma leven al bij het lokaal bestuur. Het gaat er nu om deze te vertalen naar de lokale cultuurpraktijk. De cultuurhistorische potenties worden nog wel eens over het hoofd gezien.
- Amateurs en vrijwilligers staan in ons actieprogramma expliciet genoemd, als cultuuraanbieders en als reservoir van talent. De gemeenten benadrukken het belang van dit niet-professionele veld; zij zien een grote behoefte om daaraan professionele ondersteuning te geven.
- Met ons actieprogramma willen wij ook intergemeentelijke en regionale samenwerking stimuleren. Tot nu toe wordt deze kans nog niet aangegrepen.
- De gemeenten beschikken over bescheiden personele middelen.

In 2002 zullen wij doorgaan op de ingeslagen weg. In het licht van wat wij hierboven signaleren organiseren wij in januari 2002 een bestuurlijk bijeenkomst met de nu deelnemende gemeenten. Op de agenda staat wat ons betreft: de inhoudelijke resultaten over 2001; de huidige werkwijze van projectgewijze samenwerking tussen provincie en gemeenten; de culturele onderwerpen die de gemeenten individueel en meer nog in gezamenlijkheid zullen oppakken in het kader van het provinciale actieprogramma.

Wij blijven alert op afstemming met de actieprogramma's van de gemeenten Utrecht en Amersfoort.

2. Communicatie

De communicatie over en rond het actieprogramma krijgt steeds meer vorm.

Medio dit jaar is de website www.cultuurbereik-utrecht.nl geopend. Deze biedt naast informatie ook de mogelijkheid om daarop te reageren. Voor de verspreiding van de essentiële elementen van het actieprogramma wordt voorts een folder opgesteld. Het Cultuurbulletin van voorjaar 2001 stond geheel in het teken van het actieprogramma. Dit blad wordt naar zo'n 600 adressen verstuurd. Eind 2001 verschijnt er weer een Bulletin (dit maal ook met andere cultuuronderwerpen).

Naast deze informatievoorziening voor een algemeen geïnteresseerd publiek, spitst de communicatie over het provinciale actieprogramma zich verder toe op kringen van min of meer rechtstreeks betrokkenen. Vooral van hun elan hangt het welslagen van het actieprogramma af. Daarom willen wij de (potentiële) projectuitvoerders de mogelijkheid bieden voor uitwisseling van ervaringen en het opdoen van nieuwe ideeën. Zo staat er voor begin 2002 een bijeenkomst ('Een jaar actieprogramma') op de agenda. Verder zal in 2002 het onderwerp 'cultuur en zorginstellingen' bij de kop worden gepakt.

Opdat het mes aan twee kanten snijdt, wordt samen met de projectuitvoerders ook een overzicht van presentaties en evenementen bijgehouden. Wij gaan daarbij na welke momenten zich lenen voor publiciteit, op welke manier de provincie zelf daarbij in beeld moet komen en welke publicitaire steun de provincie kan verlenen.

3. Kwaliteit

Vanaf de start van de voorbereidingsfase hebben wij gekozen voor een kwaliteitsinbreng van buiten, in de persoon van de vaste adviseur. Het maken van het programma zelf en de meeste activiteiten die het aanjaagt, hebben het karakter van een groeiproces. Wij vinden het van groot belang dat ideeën onderweg kunnen worden becommentarieerd en gevoed met andere inzichten. De gebruikelijke figuur van een adviescommissie die aan het eind van een denkproces oordeelt over pasklare plannen, staat hiermee op gespannen voet. In plaats van een kwaliteitstoets achteraf, die weinig vruchten meer afwerpt, kan het denken over kwaliteit beter worden ingeweven.

Via de vaste adviseur roepen wij van tijd tot tijd ook andere onafhankelijke deskundigheid erbij. Wij zijn inmiddels begonnen met het op gang brengen van bilaterale gesprekken tussen projecttrekkers en deskundigen.

4. Van het landelijke front

Het Actieprogramma Cultuurbereik 2001-2004 is een gezamenlijke aangelegenheid van 30 grote(re) gemeenten, de provincies en het rijk. Er is een kleine regiegroep geformeerd, die het proces van samenwerking met maar liefst 43 participanten begeleidt. De provincie Utrecht heeft zitting in de regiegroep.

In het Bestuurlijke Kader van het actieprogramma is 2001 aangemerkt als aanloopjaar. In de regiegroep worden aanloopproblemen gesignaleerd. De verantwoordelijkheden van het rijk enerzijds en de andere overheden zijn nog niet altijd duidelijk. Praktische bezwaren en wetten staan wel eens in de weg van een soepele uitvoering van het bestuurlijk kader.

Naast procedurele afspraken zijn in de regiegroep afspraken gemaakt over het landelijke onderzoek naar de effecten van de actieprogramma's. De Erasmusuniversiteit heeft de opdracht hiertoe gekregen. Het onderzoek omvat een analyse van alle 42 actieprogramma's en een aantal casestudies. Gegevens over veranderingen in de cultuurdeelname komen uit de gemeentelijke bevolkingsonderzoeken.

Om het beleidsinhoudelijke vuur brandend te houden, gaat onder auspiciën van de regiegroep een serie bijeenkomsten voor (ambtelijke) projectleiders en projectuitvoerders van start. Daarin wordt steeds een van de vijf hoofddoelstellingen uitgediept. Deze krijgen, zoals te verwachten, in de 42 actieprogramma's in wisselende mate en op verschillende manieren een invulling. Bijvoorbeeld: het

zijn vooral de grote gemeenten die het thema culturele diversiteit oppakken. Het thema culturele planologie krijgt nog weinig invulling. Verder staan er landelijke themabijeenkomsten over beeldende kunst en Cultuur en School op het programma.

III De impulsen voor 2002-2004

1. Versterking van de programmering van culturele accommodaties

"Culturele accommodaties, dat zijn alle plekken waar het publiek en cultuurmakers elkaar kunnen ontmoeten. Wij zullen dwarsverbanden hiertussen oproepen of versterken - lokaal, regionaal en provinciaal. Een eerste aandachtspunt is de provinciale en regionale afstemming van een baaierd aan podiumactiviteiten (muziek en theater). Daarnaast bieden wij ruimte voor grensverleggingen die uitstijgen boven de afzonderlijke culturele deelsectoren. Tenslotte willen wij inzetten op minder gebruikelijke verbindingen tussen cultuur en andere sectoren waar nieuwe publieksgroepen kunnen worden gewonnen. Om te beginnen staat de recreatiesector op de agenda, voor een later stadium cultuur en zorginstellingen."
(citaat actieprogramma)

*** Gemeente Zeist: PoëzieZeist (vervolg)**

Het idee voor een meerjarig poëzieproject voor en met de Zeister bevolking is inmiddels uitgewerkt. Verschillende thema's staan op het programma, zoals Dichter bij Werk en Sporen in de stad/tekst en beeld; dit laatste sluit aan op het Zeister masterplan beeldende kunst. De organisatie, onder auspiciën van de openbare bibliotheek, werkt nu met de culturele instellingen aan spraak- en smaakmakende, toonbare deelprojecten.

Uit het actieprogramma werd voor 2001 een startbijdrage gegeven voor de uitwerking van het idee. Voor de uitvoering van het project geven wij ook in 2002 een bijdrage.

Beoogd resultaat: elk kwartaal poëziepresentaties gespreid over de stad, gecombineerd met aanpalende (podium)kunstpresentaties.

De bijdrage: voor de organisatie hiervan.

*** Gemeente Wijk bij Duurstede: Museum en (amateur)theater**

Er wordt op het ogenblik hard gewerkt aan een breed project, waarbij gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden van museum Dorestad, andere locaties vol historie, theatrale vormen als levende geschiedenis, passend bestaand theaterrepertoire en spektakel. De presentaties zullen in de eerste helft van 2002 plaats vinden. Ons beoogd resultaat was een model voor samenwerking tussen een stadshistorisch museum en andere culturele disciplines, met name theatrale mogelijkheden. Het wachten is op de evaluatie in de tweede helft van 2002. Wij handhaven het thema in 2003 en 2004 voor andere gemeenten die hiermee aan de slag willen.

*** Samenwerking podiumkunst (vervolg)**

Een netwerk van podia en samenwerking van muziekinitiatieven op de Heuvelrug: dat zijn voorlopig de prioriteiten bij ons streven naar versterking van de podiumkunst in de provincie. Uit een aantal verkennende gesprekken met de Utrechtse podia en met de muziekinitiatieven op de Heuvelrug bleek voldoende draagvlak te bestaan voor een vervolgstap. Eerder dan wij aanvankelijk voor mogelijk hielden, hebben wij inmiddels opdracht verstrekt aan een projectverkenner om, rond de jaarwisseling, te komen met een formule voor een provinciaal podiumplan. Het welslagen ervan wordt medebepaald door de veranderingen in de landelijke financieringsstructuur voor podiumkunst. Ook gaven wij opdracht voor de ontwikkeling van een Heuvelrugformule. Met een extra bijdrage uit het reguliere podiumkrediet geven wij de betrokken muziekinitiatieven meteen de mogelijkheid aan de slag te gaan. De reservering voor verdere projecten op dit vlak blijft ongewijzigd.

Beoogd resultaat: gezamenlijke acties van podia en muziekinitiatieven.

De bijdrage: voor de organisatie daarvan en eventueel voor programmering.

* *Cultuur en recreatie (vervolg)*

De recreatie-ondernemers op de Heuvelrug hebben enthousiast gereageerd op het idee om een proef te nemen met podiumkunst op de kampeerterreinen. De concrete uitwerking van het plan bleek minder eenvoudig dan verwacht. Niet vanwege het geld, want de ondernemers zagen kans om op korte termijn middelen in te zetten, maar door gebrek aan tijd en deskundige organisatie. Het Actieprogramma Cultuurbereik is in het voorjaar 2001 gestart. Zonder professionele projecttrekker was het niet haalbaar om voor het kampeerseizoen 2001 een verantwoord aanbod in huis te halen. Met het beschikbare geld wordt op dit moment een aanbod voor het seizoen 2002 voorbereid.

De reservering voor dit thema blijft ongewijzigd. Verdere proeven, met andere cultuurdisciplines, op andere locaties, juichen wij toe.

Beoogd resultaat: een aantal podiumkunstartiviteiten op kampeerterreinen.

De bijdrage: voor een deel van de organisatie- en wervingskosten.

* *Samenwerking amateurs (vervolg)*

De initiatiefnemers voor het Virtuele Kunsthuis voor amateurs zijn met grote voortvarendheid aan de uitvoering van hun tweejarige project begonnen. Tijdens de Dag van de Amateur, in november 2001, wordt de website feestelijk in gebruik genomen. In 2002 wordt www.kunsthuisutrecht.nl verder uitgebouwd.

Het eerste van vier multidisciplinaire samenwerkingsprojecten van de 'bewoners' van het kunsthuis gaat dit najaar van start. In dit eerste project, 3D Dance & Streetlines, worden de grenzen verkend en verlegd tussen popmuziek, poëzie en dans.

Beoogd resultaat: de vervolmaking van de interactieve website op basis van de eerste ervaringen en zo mogelijk uitbreiding van het aantal participanten; het tweede samenwerkingsproject van enkele andere 'bewoners'.

De bijdrage: voor de uitbouw van de site en voor de organisatiekosten van het samenwerkingsproject.

* *Culturele biografie (vervolg)*

Een klein, tweejarig project met een grote vraagstelling: hoe schrijf je het levensverhaal van een regio, zoals dat wordt verteld door het landschap, door monumenten en voorwerpen in musea. En hoe kunnen instellingen daarmee aan de slag gaan en hoe kan een algemeen publiek ermee worden bereikt. De proef met de Heuvelrug moet een model opleveren voor andere regio's. De eerste twee fasen zijn nu afgerond, zoals was gepland. In 2002 volgen de andere twee etappes.

Onder het thema *Beter zichtbaar maken van het cultureel vermogen* vindt men het nieuwe project Amerongen Centraal op de Heuvelrug. Het sluit direct aan op de bevindingen in het project Culturele biografie.

Beoogd resultaat: een modelmatige culturele biografie van de Heuvelrug.

De bijdrage: voor het onderzoek.

* *Cultuur op de regionale omroep (nieuw)*

Tot de taken van de omroep hoort het maken van programma's over cultuur. De nu één jaar oude Utrechtse regionale omroep, Kanaal 9 Utrecht, zendt sinds september 2001 het programma Lava uit. Een cultuurprogramma dat zich ontwikkelt van een stedelijke tot een provinciaal Utrechtse aangelegenheid. Het doel en de aanpak van Lava passen prima binnen ons Actieprogramma Cultuurbereik: kwaliteit gekoppeld aan laagdrempeligheid. Lava is er niet voor wie en wat al in de schijnwerpers staat. Het programma gaat juist over kunstenaars in ontwikkeling, over amateurs, over bescheiden cultuuruitingen om de hoek. Tot nu toe ligt het accent op de kunst en op het heden. Lava is echter van plan in brede zin bij te dragen aan de realisering van de vijf hoofddoelstellingen van ons actieprogramma, onder meer door aandacht te besteden aan andere activiteiten binnen dit actieprogramma. Cultureel erfgoed en andere tijden komen dus ook in beeld (*zichtbaar maken van het cultureel vermogen*).

Beoogd resultaat: een wekelijkse pittige en compacte uitzending over aansprekende culturele onderwerpen in de provincie.

De bijdrage: een bijdrage voor 2002. Een bijdrage voor 2003 stellen wij afhankelijk van de mate waarin a) de regio en b) de hoofddoelstellingen daadwerkelijk een plek krijgen in het programma.

*** *Uitbreiding Kunstbus (nieuw)***

De Kunstbus voor senioren biedt een vervoersvoorziening waarmee ouderen op veilige en comfortabele manier concerten en theatervoorstellingen bezoeken. Het betreft hier een gezamenlijke activiteit van vier podia in de provincie: de Stadsschouwburg en Vredenburg in Utrecht, De Flint in Amersfoort en de Lampegiet in Veenendaal. De werving van de bezoekers gebeurt via een netwerk van vrijwillige contactpersonen in een 15-tal gemeenten. Gemiddeld vervoert de Kunstbus 125 bezoekers per activiteit.

De provincie subsidieert de Kunstbus al enige tijd uit het reguliere podiumkrediet.

De Kunstbus komt nu met een plan voor uitbreiding van zijn actieradius. Men wil het aanbod verbreden met andere cultuuruitingen op andere locaties, zoals museumbezoek. Hiermee maakt de Kunstbus ook de stap naar activiteiten overdag, waarvan verwacht mag worden dat daar belangstelling voor is. Dit type activiteiten laat zich tevens beter combineren met educatieve elementen zoals lezingen, zodat het cultuurbereik in meer dan één opzicht wordt vergroot. De Kunstbus zou op deze manier kunnen uitgroeien tot een Cultuurbus met een breed aanbod voor ouderen.

Het beoogde resultaat: een aanbod van tenminste drie culturele activiteiten buiten de participerende podia met minimaal 125 deelnemers.

De bijdrage: voor de organisatie in 2002. Een bijdrage voor 2003 wordt afhankelijk gesteld van een evaluatie met concrete resultaten over 2002.

*** *Voor gemeenten: Cultuurpunten (nieuw)***

Onder deze noemer vatten wij de plannen van enkele gemeenten om op lokaal niveau tot culturele netwerken te komen. Kern van alle voorstellen is dat er in de kleinere gemeenten een centraal informatie- en ondersteuningspunt komt voor het lokale culturele leven in al zijn verscheidenheid (kunsten en erfgoed). In de kleine(re) gemeenten nemen amateurs en vrijwilligers een belangrijk deel van het culturele leven voor hun rekening. Zij weten elkaar nog te weinig te vinden, het wiel wordt vaak opnieuw uitgevonden, goede ideeën sterven nog wel eens een zachte dood. Professionele basisvoorzieningen als bibliotheek, theater, muziekschool, museum zouden de mogelijkheden van samenwerking meer kunnen uitbuiten.

Door ondersteuning van de amateurs en door bundeling van krachten van de professionele organisaties krijgt de lokale cultuur nieuw elan.

Het begrip cultuurpunt is voortgekomen uit een landelijk proefproject, waarin algemene culturele informatie- en ondersteuningsfunctie zijn gekoppeld aan de openbare bibliotheek. Hier komen de lopende vernieuwing van het openbaar bibliotheekwezen en versterking van het cultuurbereik samen.

De gemeente Woerden streeft ernaar het landelijke proefmodel te vertalen naar de Woerdense situatie. IJsselstein heeft al een cultureel platform ingesteld, geen praatgezelschap maar een knooppunt waar culturele instellingen hun werk afstemmen (website, evenementenkalender) en vernieuwingen oppakken.

Baarn kiest voor de lichtere variant van een onafhankelijke cultuurconsulent die gedurende een aantal jaren verbindingen en verbintenissen aanjaagt. Soest heeft besloten tot een bijzondere variant. Hier komt een nieuwe organisatie tot ontwikkeling, (voorlopig) de Brede Bibliotheek geheten. In deze organisatie zijn bibliotheek en cultureel-creatief centrum geïntegreerd. Zij zal tevens fungeren als cultuurwinkel/centraal informatiepunt en als steunpunt voor de amateurorganisaties.

Beoogd resultaat: operationele culturele netwerken in een viertal gemeenten, waarbij wij a) de vier gemeenten met elkaar in gesprek willen brengen over de ontwikkeling ervan en b) er sterk aan hechten dat bij het opzetten van de lokale informatiepunten aansluiting wordt gezocht bij het ontkiemende

provinciaal informatienetwerk van bibliotheken, door gebruikmaking van bestaande gegevensbestanden en door de inpasbaarheid van nieuwe producten..

De bijdragen: in 2002 en 2003 voor het opzetten van cultuurpunten en daarmee verbonden projecten in de vier genoemde gemeenten.

*** *Lijnen in het landschap***

Dit project van het samenwerkingsverband van boeren en kunstenaars in de Kromme-Rijnstreek, verloopt volgens plan. De bijdrage uit het actieprogramma is bestemd voor de organisatie van het project, dat uitmondt in een beeldenroute door boerenland, als onderdeel van het toeristisch aanbod voor het (buiten)seizoen 2002. De kunstwerken zelf moeten uit andere bron worden gefinancierd. Onlangs heeft de onafhankelijke provinciale adviescommissie beeldende kunst positief geadviseerd over de voorstellen van de geselecteerde kunstenaars.

*** *Besteding open reserve 2001***

Voor onvoorziene acties van gemeenten stond in 2001 een bescheiden bedrag gereserveerd. Een deel ervan is naar de gemeente Houten gegaan, die met behulp hiervan enkele debatten over haar toekomstig cultuurbeleid organiseert.

2. Ruim baan voor culturele diversiteit

"Te vaak wordt dit woord geassocieerd met zorgelijke zaken, met problemen bij allochtone groepen en tussen autochtonen en allochtonen. Het culturele leven draait echter niet om knelpunten, maar om inspiratie en expressie, om verrijking van de geest. Bij haar steun aan de organisatie daarvan kiest de provincie niet voor een doelgroepenbenadering. Wij zoeken het daadwerkelijk in verscheidenheid, niet gescheidenheid. Het actieprogramma biedt ons de mogelijkheid om de programmering van niet-westerse kunstuitingen in de provincie te versterken. Daarbij vragen wij om directe inbreng van de inwoners met een allochtone achtergrond en investeringen in de jonge generatie. Parallel hieraan gaan wij activiteiten in het kader van gemeentelijk beleid actief ondersteunen." (citaat actieprogramma)

*** *Voor gemeenten: Zoekopdracht culturele diversiteit (vervolg)***

Twee gemeenten hebben dit onderwerp aangegrepen voor actie. De gemeente Veenendaal, met een relatief grote groep inwoners met allochtone achtergrond, heeft een beroep gedaan op het budget voor 2001 om een verkenning te laten uitvoeren. De onlangs verstrekte opdracht is om wensen en mogelijkheden, bij de doelgroepen en de culturele organisaties, in kaart te brengen en een aantal projecten te formuleren. Als te onderzoeken thema's zijn meegegeven: culturele diversiteit in de programmering van de lokale omroep en geschiedenissen van nieuwe en oude Veenendalers. Wij zijn benieuwd naar het resultaat, dat in het voorjaar 2002 wordt verwacht.

De gemeente Zeist wil op basis van het Zeister masterplan beeldende kunst en vormgeving een multicultureel project realiseren. Het project Culturele Verbintenissen richt zich met name op bewoners met een Marokkaanse achtergrond. Het is in meer dan een opzicht een experiment. Zeistenaren met een Marokkaanse achtergrond behoren tot de moeilijk bereikbare groepen. Bovendien zal dit project waarschijnlijk een ontmoeting inhouden tussen de westerse culturele traditie van afbeelden en uitbeelden en de islamitische traditie van abstracte tekens en versiering. Het Zeister cultureel platform en het multicultureel platform oriënteren zich al gezamenlijk op het onderwerp. Gelet op de benodigde voorbereidingstijd vraagt Zeist om een bijdragen voor 2003 en 2004. Het beoogde resultaat: een nog nader uit te werken concreet beeldend-kunstproject met kunstenaars met Marokkaanse achtergrond, met expliciete betrokkenheid van de Zeistenaren van Marokkaanse herkomst.

De bijdrage: een voorlopige reservering; het subsidie stellen wij afhankelijk van de mate waarin het uiteindelijke projectplan voldoet aan de eisen van ons actieprogramma.

*** Impuls op provinciaal niveau (vervolg)**

Het beoogd resultaat van de provinciale impuls voor culturele diversiteit is een aantoonbare uitbreiding in de provincie van het niet-westerse podiumaanbod van hoge kwaliteit. Het project richt zich op professionele en amateurkunstenaars en gezelschappen. Gezien de deskundigheid van Rasa, het wereldcultureelcentrum in de gemeente Utrecht, hebben wij niet geaarzeld Rasa als projectuitvoerder aan te wijzen. Echter, in gesprekken over de invulling van deze impuls werd duidelijk dat Rasa en de provincie elk iets anders willen bereiken. Het doel van Rasa is meer publiek uit de provincie naar het podium in de stad Utrecht halen. De provincie daarentegen wil Rasa-activiteiten naar de regio brengen.

Waar wij nu op uit zijn is een constructie waarbij een aantal podia gezamenlijk het project oppakken, met een begeleidingsgroep van Rasa, het Multicultureel Instituut Utrecht en Zimihc Culturele Projecten (amateurkunst).

Deze opzet heeft als voordeel dat een direct verband ontstaat met de ontwikkeling van een samenhangend provinciaal podiumplan (blz. 11). De provinciale impuls culturele diversiteit vormt dan in feite een thematisch deelproject van dat brede podiumproject.

Omdat de impuls met vertraging van start gaat, verlagen wij de reservering voor 2002.

3. Investeren in de jeugd

"Ook hier geldt dat de provincie geen afzonderlijk doelgroepenbeleid voert. In het kader van het beleid podiumkunst dragen wij zorg voor een gekwalificeerd aanbod van jeugdtheater door Utrechtse gezelschappen en op Utrechtse podia. Met verdere stimulering van het aanbod voor jongeren zijn wij terughoudend. Aan de andere kant investeren wij fors aan de basis: de binnenschoolse cultuureducatie. Onze acties ten aanzien van Cultuur en School staan in hoofdstuk IV. Een onderdeel daaruit belichten wij hier, omdat wij daarmee het beleid van de gemeenten willen ondersteunen. De betrokkenheid van jongeren in de plannen bij de andere thema's is een expliciet aandachtspunt." (citaat actieprogramma)

*** Voor gemeenten: Cultuurdagen (vervolg)**

Het plan om gemeenten aan te moedigen om (meer) geld voor de cultuurdagen voor het voortgezet onderwijs vrij te maken, slaat aan. De gemeenten Baarn, De Bilt, Nieuwegein, Soest, Woerden en Zeist vragen om een bijdrage. Het aantal gemeenten zou zich in latere jaren nog kunnen uitbreiden.

*** Besteding open reservering 2001**

De gemeente Maarssen heeft samen met de stichting Kidproms een beroep gedaan op een deel van de open reserve voor 2001. In een tijd waarin de jeugd wordt overstelpt door popmuziek, probeert deze stichting bij kinderen de animo voor klassieke muziek en muziekinstrumenten te vergroten. Jaarlijks organiseert zij in samenwerking met de faculteit muziek van de Hoge School voor de Kunsten, educatieve jeugdconcerten. Ook de conservatoria van Amsterdam en Den Haag zijn in de markt. De (vroeg) avondconcerten vinden plaats in de aula van de Rientjes-Mavo in Maarssen, met zijn prachtige akoestiek en worden verzorgd door studenten en de jongtalentklas van de HKU. Deze jonge musici doen daarmee podiumervaring op. Het publiek wordt geworven in de Vechtstreek en het westen van de gemeente Utrecht. Samenwerking is er onder meer met het provinciaal steunpunt kunsteducatie o.i. en met concertinitiatieven in Breukelen en Tienhoven.

De stichting heeft gevraagd om een startbijdrage die haar in staat zal stellen tot meerjarige afspraken met sponsors te komen. De gemeente Maarssen en wij hebben deze wens gehonoreerd.

Beoogd resultaat: 4 maal per jaar een kinderconcert, vanaf 2003 zonder overheidsbijdragen
De bijdrage: startbijdrage in de exploitatie van de stichting.

4. Beter zichtbaar maken van het cultureel vermogen

" Wij willen ruime aandacht schenken aan acties die het publiek meer en anders bij het erfgoed kunnen betrekken. De historische waarde van landschappelijke structuren en elementen aan het licht brengen, staat al hoog op onze agenda, als basis voor selectief behoud en als bijdrage aan de zorg voor een betekenisvolle, een sprekende omgeving voor de inwoners van de provincie. Wij gebruiken het actieprogramma om een aantal plannen extra vaart te geven. Een ander punt is publiek en regionale geschiedenis, en publiek en musea. Bij dat laatste denken wij aan collecties-de-deur uit; letterlijk naar bibliotheek of zorginstellingen en virtueel via de nieuwe media. Nieuwe manieren om mensen bij monumenten in hun omgeving te betrekken krijgen ook steun. Verder verdient de publieksgerichte samenwerking tussen archieven onze aandacht; zij zijn onderweg naar de vorming van regionaal historische centra." (citaat actieprogramma)

*** [www.Collectie Utrecht.nl](http://www.CollectieUtrecht.nl) (vervolg)**

Het omvangrijke proces om te komen tot een levendige website als een digitaal provinciaal museum, verkeert in het eerste, verkennende stadium. In deze fase staan fundamentele vragen centraal zoals: welke keuzes moeten worden gemaakt uit de Collectie Utrecht, welke rode draden kiest men; op welke groepen richt het project zich; hoe moet de verbinding zijn met landelijke initiatieven zoals de Vereniging Digitaal Erfgoed Nederland; hoe kan gebruik gemaakt worden van buitenlandse ervaringen; hoe moet het proces georganiseerd worden. De Stichting Ondersteuning Musea heeft een eerste bijeenkomst belegd van experts uit het hele land op het gebied van museumcollecties, geschiedenis en informatisering. Op basis hiervan zal opdracht worden verstrekt voor de ontwikkeling van de website.

Beoogd resultaat: een website als groeidiamant.

De bijdrage: voor een uitgewerkt projectplan en de eerste fase van uitvoering.

*** Provinciale monumentennacht (vervolg)**

Explorama heeft een haalbaarheidsonderzoek ingesteld naar een Monumentennacht, als aanvulling op de bekende Open Monumentendag. De Nacht moet een nieuw en jonger publiek betrekken bij monumentale panden en hun historie. Het onderzoek is ten dele voltooid. Zo kon het lokale draagvlak nog niet worden vastgesteld. Wel wijst het onderzoek uit dat de landelijke stichting Open Monumentendag zeer ingenomen is met het idee. Explorama pleit ervoor om in 2002 in diverse gemeenten 'een nacht op proef' te organiseren. De keuze valt daarbij op een zo gespreid mogelijke opzet, waarbij in kleinere gemeenten een nieuw publiek wordt bereikt. Per gemeente wordt een monument letterlijk en figuurlijk uitgelicht in combinatie met levende geschiedenis, verhalenvertellers en andere vormen van podiumactiviteit. De landelijke stichting kan worden aangesproken voor flink

een deel van de publiciteit (website, krant). De lokale organisaties van vrijwilligers moeten bereid zijn hun gebruikelijke inspanningen voor de dag uit te breiden met voorbereidingen van de nacht. Op termijn is het aan de gemeenten om middelen vrij te maken als zij de Monumentennacht willen herhalen.

Beoogd resultaat: een proefneming met een Monumentennacht, waarvoor 10 gemeenten worden uitgenodigd.

De bijdrage: gemiddeld 20.000,- per deelnemende gemeente met een maximum van 10 gemeenten.

* *www.Archieven.nl*

De samenwerkende Utrechtse archieven zijn voortvarend aan de slag gegaan met de bouw van de gemeenschappelijke website. Alle voor de eerste fase geplande informatie lag weldra klaar. Een tegenslag was het ondermaatse ontwerp voor de vormgeving van de site, dat niet strookte met de rol van het archief als modern, publieksgericht historisch informatiecentrum. Een nieuwe vormgever wordt gezocht en naar verwachting is de website eind 2001 operationeel.

* *Virtuele geschiedenis (vervolg)*

Met dit twee jarige project van Het Utrechts Archief wordt historische informatie over de provincie digitaal beschikbaar gesteld, zowel via de hier bovengenoemde archievenwebsite als in de vorm van onderwijsmateriaal. Het project is een eind op dreef. De tijdbalk met de jaartallenlijst is inmiddels uitgebreid met belangrijke provinciale jaartallen en gebeurtenissen. Het verzamelen van de bijbehorende informatie gebeurt door universitaire studenten in het kader van hun studie, en door Het Utrechts Archief.

Beoogd resultaat: een historische gebeurtenissenlijst met provinciale onderwerpen.

De bijdrage: voor samenwerking bij het selecteren, verwerken en presenteren van het materiaal.

* *Historische voetpaden (vervolg)*

Het beoogd resultaat van dit meerjarige project is het herstel en zichtbaar maken van een aantal vroegere kerkepaden boerderijpaden, post- of jaagpaden rondom een drietal gemeenten. De eerste fase is voltooid. Alle paden zijn in beeld gebracht en er is overleg gestart met gemeenten, landbouworganisaties, historische kringen, eigenaren en andere betrokkenen. Dit moet leiden tot een keuze voor de daadwerkelijk te restaureren paden. In Leusden nadert men nu dat keuzemoment. Lopik volgt in 2002. Inmiddels is duidelijk dat rond Breukelen weinig van dit type erfgoed te vinden is. In 2002 zal daarom een andere gemeente in het project worden betrokken.

De bijdrage: voor projectcoördinatie en publiekswerving.

* *Kunst in de openbare ruimte (vervolg)*

Dit project van het Centrum Beeldende Kunst gaat een totaalbeeld opleveren van de rijkdom aan kunst in de openbare ruimte. Een flink deel van de inventarisatie is voltooid; in 2002 volgt de rest. Tegelijkertijd zal een start worden gemaakt met het leggen van contacten met relevante partners, zoals gemeenten en bibliotheken, VVV's en kunstinstellingen, waardoor de digitale informatie op een groot aantal plekken kan worden geraadpleegd en gebruikt voor educatieve projecten.

Beoogd resultaat: een totaaloverzicht in beeld en geschrift, op website, met publicaties, excursies, lesbrieven.

De bijdrage: voor de eerste twee jaar van het project.

*** *Haalbaarheidsonderzoek Labyrinten (nieuw)***

Het Utrechts Bureau voor Toerisme wil onderzoeken of het Franse, zeer succesvolle project Labyrinthus toepasbaar is in de provincie Utrecht. Het gaat hier om landschapskunst verbonden met de cultuurhistorische waarden in het landschap. Ter versterking van de beleving daarvan worden op maïsvelden, door middel van zaaipatronen, doolhoven geschapen. Met behulp van theatrale elementen wordt aan de 'dolende mens' het cultuurhistorische verhaal verteld. Onderzoek moet uitwijzen welke cultuurhistorische elementen en structuren geschikt zijn, welke en hoeveel akkers nodig zijn, welke organisaties willen participeren, welke theatrale presentaties mogelijk zijn. Het beoogd resultaat: een rapportage over de haalbaarheid. De bijdrage: voor het onderzoek.

*** *Amerongen Hoogtepunt Heuvelrug (nieuw)***

Met dit project willen de Federatie Stichts Cultureel Erfgoed en het Utrechts Landschap een inhoudelijk concept laten ontwikkelen voor het zichtbaar en kenbaar maken van het Amerongse erfgoed. Amerongen is het natuurlijke centrum van het Nationale Park De Heuvelrug. Bij de ontwikkeling van het park wordt nadrukkelijk plaats ingeruimd voor de cultuurhistorische facetten ervan. Hetzelfde geldt voor de natuurontwikkeling in de Amerongse Bovenpolder. In en om Amerongen kunnen bezoekers en bewoners uit de omgeving kennis maken met veel cultuurhistorische en historisch-geografische elementen: oude landschappen, agrarische geschiedenis en het Tabaksmuseum, monumenten waaronder het zeer waardevolle kasteelmuseum. Hoe kunnen deze met elkaar verbonden worden in één verhaal? En hoe kunnen alle betrokken organisaties aan de hand van dit centrale idee hun aanbod versterken?

Hier ligt een nauwe verbinding met het project Culturele biografie van de Heuvelrug, dat door de Federatie wordt uitgevoerd.

Het doel van dit project is niet het verhogen van het aantal bezoekers aan het kleine Amerongen, maar een kwaliteitsverbetering in het cultuurhistorische aanbod.

Het beoogde resultaat: een rapport met daarin een inhoudelijk concept met "het verhaal van Amerongen" en een plan van aanpak voor de uitvoering.

De bijdrage: voor het opstellen van het rapport.

5. *Culturele planologie op de agenda zetten*

"Zowel in het stedelijk als in het landelijk gebied van de provincie spelen zich vrij ingrijpende veranderingen af. Er zijn omvattende, complexe processen van stadsuitbreiding en landinrichting gaande; de kwaliteit van de openbare ruimte wordt daarbij makkelijk uit het oog verloren. Wij willen met het programma die acties stimuleren waarbij een kwalitatieve inbreng in deze processen wordt gecombineerd met de zorg voor betrokkenheid van bewoners." (citaat actieprogramma)

*** *Gemeente Nieuwegein: Kunstenfestival (vervolg)***

De gemeente Nieuwegein koestert het ambitieuze plan om, als onderdeel van de komende stadsvernieuwing, een jaarlijks kunstenfestival op te zetten. Het Kunstgebouw Zuid-Holland heeft een weldoordacht, inspirerend voorstel voor de invulling ervan gepresenteerd. Een degelijke financiële basis ligt inmiddels binnen handbereik, zodat is voldaan aan onze eerder gestelde voorwaarde.

Nieuwegein doet nu een beroep op het actieprogramma voor een meerjarige bijdrage, die voor de jaren 2003 en 2004 hoger is dan aanvankelijk geraamd. Wij honoreren deze wens.

Beoogd resultaat: eerste drie van een reeks jaarlijkse festivals in het teken van de stadsvernieuwing.

De bijdrage: voor de organisatie ervan.

** Landinrichting De Venen*

Wij moeten vaststellen dat het nog niet lukt om een wezenlijke culturele kwaliteitsimpuls te geven aan de landinrichting van het Veengebied Utrecht-Zuid-Holland. De obstakels liggen naar onze mening op het conceptuele vlak, in de gecompliceerde organisatie van het landinrichtingsproces en in personele perikelen in de cultuurhoek. Gegeven deze omstandigheden past deze impuls niet langer in het algemene deel van ons actieprogramma. Wij blijven ons inspannen om beweging te bewerkstelligen en wel over de boeg van ons beleid voor beeldende kunst en vormgeving (zie hoofdstuk V).

IV Cultuur en School

** Erfgoed*

De acties zijn er op gericht om het gebruik van het erfgoed in het curriculum van basis- en voortgezet onderwijs sterk uit te breiden. Daartoe heeft de Federatie Stichting Cultureel Erfgoed een vierjarenplan opgesteld. Kern ervan is dat een aantal projectmodellen worden vertaald naar de lokale culturele omgeving van een school of groep van scholen. Omdat elke gemeente en regio een andere geschiedenis kent en ander tastbaar erfgoed, is dit een proces van lange adem. Maar ook met duidelijke successen. Ongeveer 50% van de scholen voor voortgezet onderwijs maakt gebruik van de mogelijkheden die de Federatie biedt. De inbedding in de ruim 500 scholen voor basisonderwijs is lastiger. Ongeveer een kwart voert de projecten in in het schoolplan.

Het hieraan gekoppelde systeem van consultants met een vast werkgebied slaat aan. Inmiddels maakt ook een website deel uit van de ondersteuning. Verder is eenmalig op grote schaal (ook landelijk) publiciteit gegeven aan de provinciaal Utrechtse erfgoededucatie.

Het jaar 2002 zal goeddeels volgens het vierjarenplan verlopen. Er is een accent verschuiving in het werk voor het basisonderwijs voorzien. De vraag daar neemt onverwacht toe en de Federatie wil dit ijzer smeden nu het heet is. Verder wordt in 2002 meer tijd gestoken in de betrokkenheid van musea bij de gemeentelijke Cultuurdagen (zie blz. 15). Verheugend is dat de ROC's interesse krijgen in het erfgoed. Voor jongeren zijn muziek en theater al gauw de meest aansprekende cultuurdisciplines. De Federatie ziet echter mogelijkheden om het erfgoed te koppelen aan het onderwijscurriculum. In 2002 zal een samenwerkingsproject starten tussen de ROC-locatie Veenendaal (ROC De Amerlanden) en het Veenendaals stadshistorische museum.

Beoogd resultaat 2001-2004: 100% participatie van scholen voortgezet onderwijs; handhaven participatie basisscholen en mogelijk uitbreiding van 40%; modellen voor toepassingen in de ROC's. De bijdrage: een algemene bijdrage in de kosten.

** Kunsten*

Anders dan bij het erfgoed beperkt de kunsteducatie in het kader van Cultuur en School zich geheel tot het voortgezet onderwijs (ondersteuning van het basisonderwijs behoort tot het regulier beleid kunsteducatie). Het provinciaal steunpunt Kunsteducatie i.o. voert evenals de Federatie een vierjarenplan uit. Alle scholen zijn betrokken bij regionale cultuurplatforms, waar vraag en aanbod tot afstemming komen. Er zijn inmiddels afzonderlijke platforms voor vmbo-scholen. De informatievoorziening voor docenten en leerlingen (website en krant) voldoet goed. De kunstmenu's voor vmbo en vwo-scholen zijn ingevoerd op circa 2/3 van de scholen.

Het provinciaal steunpunt heeft zich met succes ingespannen voor de uitbreiding van het aantal gemeentelijke Cultuurdagen (zie blz. 15); het steunpunt fungeert als aanjager en organisator voor de eerste jaren. Later nemen de lokale culturele instellingen de verantwoordelijkheid hiervoor over.

Sedert 2001 is de samenwerking tussen het ROC De Amerlanden en het steunpunt versterkt. Het ROC heeft een ambitieus kunstprogramma en vraagt het steunpunt om invulling en hand- en spandiensten bij de organisatie ervan. Het programma beslaat alle locaties van dit ROC en voorziet ook in bijdragen van de betrokken gemeenten.

Beoogd resultaat 2001-2004: 100% participatie van scholen in de regionale platforms; 100% bereik van leerlingen en docenten via informatiemedia; uitbreiding kunstmenu's in de onderbouw; uitbreiding aantal cultuurdagen; versterking van kunsten in het ROC-beleid.
De bijdrage: een algemene bijdrage in de kosten.

Uit het budget voor kunsteducatie wordt ook een bijdrage gegeven aan de provinciale Kunstbenedwedstrijd. De organisatie ervan is inmiddels aangehaakt bij het provinciale steunpunt.

V *Beeldende kunst en vormgeving*

* *Provinciale Kunstuitleen*

Deze maakt spannende tijden door. Niet alleen in Utrecht maar in het hele land buigt men zich over de toekomst van de kunstuitleen. In 2001 hebben wij met de gemeente Utrecht overeenstemming bereikt over samenvoeging van de stedelijke en provinciale uitlenen. Deze bundeling krijgt in 2002 zijn beslag. Maar daar blijft het niet bij. Wij onderzoeken, eveneens samen met de gemeente Utrecht, de mogelijkheid

om één Centrum voor Beeldende Kunst op te zetten en daarin de kunstuitleen in te bedden. Zo'n schaalvergroting biedt ondermeer als voordeel dat de educatieve functie kan worden versterkt (*investeren in de jeugd*). De provinciale Kunstuitleen heeft overigens in 2001 twee succesvolle schoolprojecten uitgevoerd, te weten 'Jong Talent' en 'Vette Kunst'. Deze zullen worden herhaald. Verder kan een breed Centrum Beeldende Kunst een tussenpodium bieden aan startende kunstenaars (*cultureel ondernemerschap*).

* *Convenantgemeenten*

Het jaar 2001 hebben de gemeenten Nieuwegein en Zeist besteed aan het uitwerken van nieuw beleid, waarin de thematiek van het actieprogramma een plaats heeft. Daartoe zijn de convenanten 1997-2000 met een jaar verlengd. De plannen voor een volgende convenantperiode liggen nu klaar.

In haar meerjarenplan kiest Nieuwegein als uitgangspunt voor het beeldend kunstbeleid plekken in de stad waar het publiek op laagdrempelige wijze met kunst in aanraking kan komen. Nieuwegein is een woonstad met een grote autodichtheid. Aan de hand van dat gegeven worden projecten ontwikkeld voor gebieden/wijken met nieuwbouw, voor het vormgeven van voorzieningen voor auto's en van de website van de gemeente.

Ontmoetingen tussen het publiek en de kunstenaars worden verder mogelijk door het realiseren van ateliers voor "artists in residence". In samenwerking met het provinciaal steunpunt Kunsteducatie i.o. zal een kunstroute voor jongeren tot stand komen.

De ontwikkelingen in de stad zullen worden zichtbaar gemaakt door kunstenaars opdracht te geven de diverse projecten in beeld te brengen. Zo worden openbare ruimte, architectuur en kunst met elkaar verbonden.

Zeist prijst zich gelukkig met het in 2001 gepresenteerde masterplan *Á la recherche du temps inconnu*, een plan voor nieuwe kunst in de openbare ruimte. De basis ervan vormen enkele historische ruimtelijke structuren en de belevingswaarde daarvan op dit moment. Het plan van Zeist wijst de weg naar verschillende uitvoeringsprojecten. Daarbij is voorzien in de dialoog met het publiek: "goede kunst leidt tot communicatie met personen die het werk ervaren", aldus het masterplan.

Het lopende beleid voor Zeister kunstenaars wordt in vernieuwde vorm voortgezet. De Zeister Kunstuitleen krijgt een plek in het nieuwe Kunstenhuis, waardoor er meer ruimte zal ontstaan voor koppeling van activiteiten met een laagdrempelig karakter.

Slot Zeist zal meer activiteiten opzetten om een nieuw publiek te bereiken.

** Netwerk Beeldende-Kunstinstellingen*

Wij hebben overeenstemming bereikt met de gemeente Utrecht over de netwerkvorming door een vijftal beeldende kunstinstellingen: Sub K/Begane Grond, Casco, Impakt, Grafisch Atelier en het provinciaal Centrum Beeldende Kunst. In 2001 hebben de instellingen hun plannen voor de komende jaren uitgewerkt. De eigen programma's zijn nu uitgebreid met een onderdeel dat gericht is op onderlinge samenwerking waar het gaat om debat en dialoog.

Momenteel zijn de genoemde instellingen bezig een platform op te richten. Het doel ervan is de eigen basis te verstevigen en tegelijkertijd gezamenlijk op te treden in de richting van publiek, overheden en instellingen.

** Provinciale Tekeningencollectie*

De ontsluiting van deze collectie gaat gestaag door. Nog voor de start van het actieprogramma hebben twee geslaagde proeven plaatsgevonden. In 2001 is het meerjarenplan voor verdere ontsluiting van deze kwetsbare collectie opgesteld. Het eerste project in dit kader, Fantasy Island, behelst een rondreis van een bijzondere tekeningenkast, met als bron de provinciale verzameling, vergezeld van een kunstenaar die een workshop verzorgt.

** Incidentele actie*

Ook in 2001 zijn weer diverse projecten van gemeenten, instellingen en kunstenaars in aanmerking gekomen voor een subsidie. Opvallend was een aantal projecten dat de kunst rechtstreeks bij het publiek bracht. Zoals een kunstproject op het station van Utrecht, een project in de stadsbus en een project van een kunstenaar voor een instelling voor gehandicapten.

Dit onderdeel van ons bk-beleid geeft ons inzicht in wat er op het brede terrein van beeldende kunst ontwikkeld wordt en waar de accenten, die wij willen leggen, in vruchtbare aarde vallen.

De aangekondigde wijziging van de subsidieregeling in 2001 is nog niet gerealiseerd. Naast de verwerking van de criteria die voortvloeien uit het actieprogramma, willen wij een extra verandering specifiek voor kunst in de openbare ruimte doorvoeren. Hierdoor vergt de aanpassing van de regels meer tijd dan oorspronkelijk was voorzien. In 2002 zal hieraan, samen met het Centrum Beeldende Kunst, gestalte worden gegeven. Overigens vormt de huidige regeling geen belemmering voor projecten die inspelen op de thema's van het actieprogramma.

Wat de impulsen voor de grote landschapsprojecten betreft het volgende.

In het algemene deel van het actieprogramma hebben wij al gemeld dat de impuls voor De Venen nog weinig vaart heeft. Het jaar 2001 stond vooral in het teken van het synchroniseren van de verschillende invalshoeken bij de partners. Dit lijkt te gaan lukken. Het startproject "Zijn er zangsporen in de Venen" zal medio 2002 klaar zijn. Dan hebben kunstenaars en bewoners de kunstzinnige potenties van het gebied in kaart gebracht.

Parallel hieraan is begonnen met het inventariseren van technische en fysieke maatregelen, die in het kader van het landherinrichtingsplan worden uitgevoerd en die zich lenen voor een kunsttoepassing in de geest van het project "Zangsporen".

De impuls voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie is al wel succesvol. Er loopt een vormgevingsproject voor een wandel- en een fietsroute langs de linie.

IMPULSEN VOOR GEMEENTEN EN HET PROVINCIALE-REGIONALE VELD

x 1.000 (richtbedragen)

	2001		2002	2003	2004
	f.	€	€	€	€
–					
) totaal	1.456	661	991	991	991
b) af: uitvoeringskosten	100	45	45	36	36
c) af: naar Cultuur en School	460	209	227	227	227
d) beschikbaar	896	407	719	728	728
e) impulsen voor gemeenten	240	109	256	*	*
f) impulsen voor het veld	656	298	440	*	*
<i>De acties:</i>					
<i>g) versterking programmering</i>					
1. PoezieZeist	70	32	32	--	--
2. Museum&Theater	40	18	--	*	*
3. Samenwerking podia	50	23	57	68	68
4. Cultuur&Recreatie	25	11	11	*	*
5. Samenwerking amateurs	85	39	34	11	11
6. Culturele biografie	45	20	20	--	--
7. Cultuur op de regionale omroep	--		23	23	--
8. Uitbreiding Kunstbus	--		7	7	--
9. Gemeentelijke cultuurpunten	--		154	80	*
<i>h) culturele diversiteit</i>					
1. Zoekopdracht gemeenten	50	23	23	45	45
2. Provinciale impulsen	100	45	45	*	*
<i>i) jeugd</i>					
Cultuurdagen	40	18	14	18	11
<i>k) cultureel vermogen</i>					
1. www.Collectie Utrecht.nl	100	45	45	--	--
2. Monumentennacht	15	7	91	*	--
3. Virtuele geschiedenis	10	5	5	--	--
4. Historische voetpaden	100	45	45	*	*
5. Kunst openbare ruimte	60	27	27	--	--
6. Labyrinth	--		6	*	--
7. Amerongen/Heuvelrug	--		23	*	*
<i>l) culturele planologie</i>					
1. Stadsvernieuwing N'gein	--		34	34	23
<i>m) voltooide projecten</i>					
	105	48			
n) nog te bestemmen	--		23	442	569

* = (eventuele) raming in actualiseringen 2003 en 2004

CULTUUR EN SCHOOL

x 1000 (richtbedragen)

	2001		2002	2003	2004
	f.	€	€	€	€
a) overeengekomen minimum	437	198	198	198	198
b) bij: verschuiving algemeen deel	460	209	227	227	227
c) beschikbaar	897	407	425	425	425
d) voor erfgoededucatie	449	204	212	212	212
e) voor kunsteducatie	448	203	213	213	213

DECENTRALE GELDSTROOM BKV

x 1.000 (richtbedragen)

f) beschikbaar	1.151	522	522	522	522
g) collectie kunstuitleen	250	113	113	*	*
h) convenantgemeenten w.v. Nieuwegein Zeist	184	83	83 41.861	83 41.544	83
i) netwerk instellingen	185	84	84	*	*
j) tekeningencollectie	45	20	20	--	--
k) incidentele acties	487	221	221	*	*
waarvan:					
l) landschapsprojecten		75 34		--	* *
m) uitvoeringskosten	10	5	15		

BIJLAGE

Uit het Actieprogramma Cultuurbereik 2001-2004

De zeven eisen waar projecten aan moeten voldoen

1. omgevingsanalyse: hoe passen de ideeën binnen de lokale of provinciale culturele en sociaal-culturele context; waar ligt terrein braak, waar een kans voor versterking ?
2. samenwerking: waarom wordt gekozen voor welke samenwerkingsvormen, welke meerwaarde voorziet men ? Wij zijn geïnteresseerd in creatieve en organische bundeling van krachten in netwerken, niet in geforceerd samengaan;
3. kwaliteit: het publiek, cultuurmakers en cultuurhoeders willen graag serieus worden genomen. Wij nemen plannen serieus die een kwalitatieve vernieuwing en verbetering in zich dragen;
4. doel/publieksgroepen: welke plaats en welke rol krijgen zij in de plannen; waar liggen de verbindingen met aanpalende sectoren als toerisme, onderwijs en maatschappelijke participatie;
5. het niet-professionele veld: voor zover plannen niet van hen zelf uitgaan, hoe wordt aansluiting gezocht bij amateurs, vrijwilligers, vrienden- en steunorganisaties ? Zij maken een belangrijke deel van het maatschappelijk draagvlak voor cultuur uit en fungeren ook als reservoir van talent;
6. toetsbare resultaten met het oog op evaluatie: wij verwachten plannen waarin toetsbare beoogde resultaten zijn geformuleerd. Doel ervan is het inzicht van organisaties en overheden te vergroten, zodat conclusies kunnen worden getrokken voor het toekomstige provinciaal cultuurbeleid;
7. financiering: als altijd verwachten wij een zakelijke insteek, waarbij niet eenzijdig wordt gebouwd op provinciaal subsidie. Kom met plannen waarvan ook een wervende kracht uitgaat op andere geldgevers.

provincie :: Utrecht